

Naturskyddsföreningen Norrköping

Norrköpings kommun
Stadsbyggnadskontoret
Fysisk Planering
601 81 Norrköping
fysiskplanering@norrkoping.se

För vidarebefordran till Länsstyrelsen i
Östergötland
ostergotland@lansstyrelsen.se

Norrköping 2012-07-12

Överklagan av Detaljplan för fastigheten Torget 5 med närområde inom Gamla staden i Norrköping

Antaget av Stadsplaneringsnämnden i Norrköping 2012-06-12. Diarienummer SPN-65/2010 214

Naturskyddsföreningen Norrköping yrkar att beslutet ogiltigförklaras eftersom giltiga skäl inte föreligger till strandskyddsdispens.

Kommunen anför två särskilda skäl till att upphäva strandskyddet. Inget av anförda skäl anser vi vara giltiga. Stadsbyggnadskontoret anger:

1. marken är ianspråktagen för parkering
2. bostadshus här behövs för tätortsutveckling

Skälet ”ianspråktagen”

Marken som Hyresbostäder vill bygga på är i västra delen park sedan 1922 och var innan dess en del av strömfåran. Övriga delen har varit detaljplanelagd som parkmark sedan 1977 (Akt 22 A: 2103) då gällande gräns för Torget 5 avsågs utgå. År 2005 bekräftades parkmarken och Fiskecenter medan transformatorn tillfördes i detaljplan för kvarteret Gåsen mm (0581K-P05/14). Fastighetsplanens tomtindelning för Torget 5 upphörde att gälla enligt bestämmelse i planen. Parkering legaliserades under förutsättning att den avvecklades när parkeringsbehovet medgav det. Allmänna parkeringen i kvarteret Gåsen som byggdes då har bara en femtioprocentig beläggning på sina 42 platser. Det innebär att hela parkeringen i parken (20 platser) skulle ha avvecklats.

Denna del av parken planerades 2005 att när parkeringen avvecklats användas för permanent byggnad för Fiskecenter och parkcafé längs G Rådstugugatan norr om transformatorbyggnaden. Norr och söder om Fiskecentrets och parkcaféets gårdsplan planerades gräsytor och planteringar tillsammans med befintliga träd för att öppna utsikten mot Strömkrökens värdefulla stadsrum sett från Nya Rådstugugatan och Flemminggatan.

Det särskilda skälet ”redan ianspråktagen” gäller för samma användning av fastigheten. Men nu vill stadsbyggnadskontoret ändra från park och parkering till bostadsfastighet. Då gäller inte det

särskilda skälet ”redan ianspråktagen”. Gällande planens markanvändningsbestämmelse parkområde och utformningsbestämmelse Fiskecenter hindrar däremot inte utan säkrar strandskyddets syfte.

Det är ett starkt allmänt intresse att Fiskecenters verksamhet behålls och utvecklas i Strömparken. Det unika laxfisket mitt i staden är en stor turistattraktion och viktig friluftaktivitet för Norrköpingborna. Fisket betyder mycket för integrationen där människor med skilda bakgrunder kan mötas i det gemensamma intresset för fiske. En vandringsbäck för fisken byggs nu genom stora delar av Strömparken för att stärka fisket. Fiskebäcken tar stor del av parkens knappa yta. Det finns ingen möjlighet att avstå yta till det föreslagna bostadshuset om behovet av parkfunktioner ska kunna tillgodoses som anges i Riktlinjer för utveckling av Norrköpings parker (sidan 27) som antogs av Tekniska nämnden 2007.

Skälet ”tätortsutveckling”

Det andra skälet som kommunen anför är ”tätortsutveckling”. Detta skäl gäller om kommunen inte kan bygga bostäder på andra platser. Naturskyddsföreningen i Norrköping kan inte se att detta skäl gäller eftersom det finns många obebyggda tomter i närheten av Strömparken såsom Kv. Mjölaren med omnejd, vid Arbetets museum, vid backarna söder om Flygeln och ett antal rivningstomter som nu är parkering inom Gamla Staden och Västra Saltängen. Ytterligare ett alternativ är den synnerligen förfallna parkeringstomten - kvarteret, som begränsas av Styrmansgatan - Trädgårdsgatan - Ö. Promenaden – Hospitalsgatan.

Ytterligare ett dispensskäl som anförs är att delar av platsen för det planerade nya bostadshuset tidigare har varit bebyggd med en låg byggnad för bageri. Men det var för 40 år sedan!

Vi anser att det är olämpligt att bebygga denna plats med bostadshus. Enligt gällande översiktsplan för Norrköping, antagen 2002, är platsen för den tänkta bebyggelsen grönområde enligt karta 1 http://www.norrkoping.se/bo-miljo/stadsutveckling/oversiktsplaner/pdf/kartor/karta1_huvuddrag.pdf och gröonstrukturkartan http://www.norrkoping.se/bo-miljo/stadsutveckling/oversiktsplaner/pdf/kartor/karta2_gronstruktur.pdf Enligt ÖP 2002 ska Promenaderna, parkerna och övriga gröna miljöer bevaras, vårdas och utvecklas.

Dessutom finns stöd för vårt yrkande att bevara Strömparken i det nationella miljömålet God bebyggd miljö. Där står ”Grön- och vattenområden i tätorter ska bevaras och utvecklas, för att bevara biologisk mångfald och kulturhistoriskt värdefulla parker och närhet till grönska för fysiskt och mentalt välbefinnande.” Enligt SCB:s statistik är det bara Stockholm, Malmö och Helsingborg som har mindre rekreationsyta per invånare än Norrköping.

Den tätortsutveckling som behövs i den täta innerstaden från 1800-talets industriepok är att skapa god livsmiljö genom att förbättra friytorna i allmänna gatu- och parkrum och på gårdarna. Det är inriktningen i gällande Översiktsplan för staden 2002. Förtätningen av staden ska ske utanför innerstaden (sidan 7).

”Grundförutsättningen för den goda staden är att det inom nära räckhåll från bostaden finns en blandning mellan arbete, service, kultur och rekreation. Ett ekologiskt motiverat mål är att staden är tillräckligt tät för att hushålla med mark och begränsa transportbehovet. Det måste balanseras mot att den blir tillräckligt gles för att ge de gröna miljöer som människan behöver för hälsa, välbefinnande, sociala möten, odlingsmöjligheter mm. Människans fundamentala behov av en grön utemiljö kräver tillgång till trädgård, park och natur inom rimligt avstånd från bostaden.” (sidan 68).

I riktlinjerna för utemiljön på kvartersmark står: ”Våra sociala behov att samverka i olika grad inom olika gruppstorlekar har visat sig ske i fyra revirnivåer; privat, halvprivat, halvoffentligt och offentligt. Vid gestaltning av grönska på kvartersmark är det viktigt att tydliggöra dessa olika nivåer.” (sidan 34). ”Kvartersmarken bör ges ett balanserat innehåll av grönska och hårdgjorda ytor.” (Sidan 19). Det föreslagna bostadshuset saknar helt utemiljö på tomtmarken trots tvingande bestämmelser i Plan- och bygglagen (kapitel 3 § 15, nu flyttat till 8:9) att det ska finnas tillräckligt stor och lämpligt utformad friyta för lek och utevistelse vid bostadshus. I samrådsredogörelsen skriver stadsbyggnadskontoret att barnen kan gå till offentliga lekplatser istället för att leka vid bostaden.

Strömparkens del vid gradängerna är en mycket omtyckt samlingsplats bland Norrköpingsborna för rekreation och uteaktiviteter. Att bygga ett högt hus så nära gradängerna som planförslaget tillåter kommer att försämrat parkens kvaliteter avsevärt. Parken kommer inte att upplevas som alla Norrköpingsbors park, som den gör idag. Det blir inte lika naturligt att slå sig ner på en filt i parken. De boende kommer att klaga på störning från parkaktiviteterna.

Även det rika sjöfågellivet i Strömparken trängs undan om bostadshuset minskar ytan för parkaktiviteterna och går därmed mot strandskyddets biologiska aspekter.

I behovsbedömningen anges att planen inte kommer att påverka mark, vatten och andra resurser. Naturskyddsföreningen håller inte med om det. 15 träd och omfattande häckar på platsen för det planerade huset, som enligt befintlig plan ska vara park, kommer att tas bort. Förslaget innebär en omfattande påverkan. I sammanhanget kan också påpekas att ett flertal träd redan har tagits ner i Strömparken i samband med den pågående byggnationen av ny laxtrappa och ombyggnaden av Strömparken.

Vi anser också att planen är av så stor vikt att den borde ha antagits av kommunfullmäktige. Ingen detaljplan har tidigare mött sådant motstånd från Norrköpingborna med ca 100 remissvar, unikt många insändare, namnlistor, manifestationer, facebookgrupper m.m.

Vi tycker dessutom att en MKB ska göras med aspekter som:

- Berör strandskydd
- Skuggstudie
- Påverkan på fågellivet
- Påverkan på fiskeverksamhet och fisklivet i vattnet
- Påverkan på rekreationsvärdet av parken

Beträffande fågellivet kan vi nämna följande. Vid bryggan intill Refvens grund rastar flera övervintrande (uppemot 50-talet kan finnas ibland) skrattnåsar, fiskmåsar och gråtrutar. De vilar på bryggräcket och parningsläten, kontaktläten kan höras, vilket av en del tolkas som oljud, men i nuläget verkar det som att måsfåglarna accepteras av närboende. Även sothöns, gräsänder, vigg, storskrake och knipa finner sin föda här i strömmen i huvudsak november-mars dock i mindre antal totalt ca 20-talet. Vintern 2010-11 bjöd dessutom på rariteter här vid strömkröken då en vittrut och en alfågel höll till där en tid. Matning av framförallt gräsänder i Strömparken är en populär aktivitet vintertid. Flera hundra änder vistas i parken uppströms spången. Kommer gräsänderna att flytta till parkdelen med gradängerna efter byggnationen av laxbäcken? Det presenterade husbygget visar upp takterrasser och platta tak. Detta inbjuder till häckning för fiskmåsar och gråtrutar. Samtidigt innebär det att träck produceras. Kommer det att accepteras?

Göran Esbjörnsson
Naturskyddsföreningen Norrköping
Ordförande

Ordförande och postmottagare: Göran Esbjörnsson, Eknäsgatan 39, 603 54 Norrköping

Information om Naturskyddsföreningen finns på föreningens hemsida:
www.naturskyddsforeningen.se/norrkoping